

De Recitant

Jaarlijkse uitgave van de Vereniging
van Vrienden van Het Zeeuws Orkest

Nummer 35, juni 2020

In dit nummer onder meer:

- Interview met chef-dirigent Ivan Meylemans
- 1970: een belangrijk jaar voor HZO
- Weer naar HZO in september

De Recitant is de jaarlijkse uitgave van de Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest

Nummer 35, juni 2020

Adres bestuur Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest /
redactie De Recitant:
Verwerijstraat 14
4331 TC Middelburg

E-mail: vvhzo@zeeuwsorkest.nl
Website: www.zeeuwsorkest.nl

Redactie: Bestuur VVHZO

Bestuursleden Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest:
Alwin Baart, voorzitter
Guusje Hoogveld, vice-voorzitter
Anja Westerterp, secretaris a.i.
Elsbeth Schregardus, penningmeester
Michiel Flipse, coördinator vrijwilligers en voorzitter Muziekconcours

De jaarlijkse bijdrage voor een lid van de Vereniging is € 22,50 per jaar. Het lidmaatschap voor (echt)paren bedraagt € 30,-. Een hogere bijdrage is altijd welkom.

De contributie kan overgemaakt worden op het nieuwe rekeningnummer: NL49 ABNA 0832 9667 11 ten name van Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest, onder vermelding van: contributie 2020 en uw naam, postcode en huisnummer.

De Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest, opgericht in 1981, ondersteunt op financiële en praktische wijze Het Zeeuws Orkest.

Vanaf 50 euro kunt u met uw bedrijf adverteren in de Recitant.

VOORWOORD

Tijdens het Nieuwjaarsconcert maakte chef-dirigent Ivan Meylemans op het podium reclame voor de Vrienden van Het Zeeuws Orkest. Op zijn onnavolgbare wijze wees hij op de voordelen van het lidmaatschap. Eén daarvan was volgens de maestro dat een Vriend ieder jaar De Recitant ontvangt om daarin vervolgens alles over het orkest te kunnen lezen. Welke relaties er zijn tussen orkestleden, noem maar op.

Deze opmerking zette ons aan het denken. Natuurlijk kunt u in De Recitant al jaren van alles over Het Zeeuws Orkest lezen. Maar u las niets over de individuele musici die in het orkest zitten. Daarom maken we daarmee in deze Recitant een begin. We hebben interviews met Petra Flipse, al 35 jaar musicus in HZO en met Rayén Estraviz Rey, een violiste afkomstig uit Spanje. Rayén is geen vast orkestlid, maar een zogenaamde remplaçant, een musicus die invalt als er een open plek in het orkest is. Het is belangrijk dat deze musici inzetbaar zijn als dat nodig is. We gunnen u in deze editie ook een kijkje achter de schermen van het orkest. We spraken met Lindoana Todicescu, de onmisbare kracht op het kantoor in Middelburg. De voorzitter van Het Zeeuws Orkest, Rob Bakker, vertelt over het orkest in coronatijd.

U krijgt dit keer zelfs enige privé-informatie en wel over Ivan Meylemans zelf! Waar luistert hij thuis naar en wat doet hij graag in zijn vrije tijd? Wat trouwens opviel in de interviews: steeds werd de naam Mahler genoemd.

Het werk van de componist blijft een passie (en wens) van velen.

Het kan niet genoeg benadrukt worden: we waarderen het zeer dat u Vriend bent. Dankzij u kunnen wij Het Zeeuws Orkest financieel steunen en kunnen we bloemen geven aan de solisten en de dirigent. Ook verzorgen we bij de generale repetities lunches voor het gehele orkest. Verder ontvangen de Vrienden het publiek bij de concerten. Dit alles doen de Vrienden met een club enthousiaste vrijwilligers. Wilt u ook vrijwilliger worden? Laat het ons dan vooral weten.

Bij deze Recitant ontvangt u een cd met live opnamen van het orkest uit 2019. De Vrienden konden de realisatie van deze cd financieel ondersteunen, ook weer dankzij uw lidmaatschap.

Graag ontmoeten wij u een keer bij de tafel van de Vrienden tijdens een concert. Een concert met hopelijk een grote orkestbezetting en een volle zaal!

Alwin Baart,
voorzitter Vereniging van Vrienden van
Het Zeeuws Orkest.

In dit nummer:

- ♪ Ivan Meylemans
- ♪ Voorzitter Rob Bakker over coronatijd
- ♪ Op kantoor: Lindoana Todicescu
- ♪ Uit Spanje: Rayén Estraviz Rey
- ♪ 1888 en 1970: Belangrijke Jaren voor HZO
- ♪ Interview met Petra Flipse
- ♪ Weer naar Het Zeeuws Orkest

Ivan Meylemans: Thuis soms een oorverdovende stilte, op het podium heel graag een Mahlersymfonie.

Half april spraken we met Ivan Meylemans, de chef-dirigent van Het Zeeuws Orkest. Over deze moeilijke tijd en de programmering van Het Zeeuws Orkest.

Om meteen met de coronadeur in huis te vallen: hoe verwerkt een dirigent de shock van een afgelaste concertreeks?

“Dat is inderdaad even slikken. Het besef komt ook niet in één keer helemaal binnen, omdat je eerst denkt dat het zo’n vaart niet zal lopen. Achter de schermen zijn we dan vooral bezig hoe we dingen organisatorisch en artistiek kunnen oplossen. We hopen in ieder geval de Beethoven/Brahmsreeks, waarvoor de repetities al plaatsgevonden hebben, toch een keer te kunnen uitvoeren. Het zou ontzettend jammer zijn als dat niet zou gebeuren.”

Hebben de orkestleden tijdens deze crisis contact met elkaar?

“De orkestleden komen overal en nergens vandaan. Waarschijnlijk hebben de leden die elkaar goed kennen nog wel contact, maar verder zal het contact niet zo intensief zijn, dat is er vooral tijdens de repetities en de concerten. Zelf heb ik deze periode veel

Ivan Meylemans, (foto: Hans Colijn).

Ivan Meylemans, chef-dirigent van Het Zeeuws Orkest

Als gastdirigent werkte Meylemans met onder meer met het Koninklijk Concertgebouw Orkest, het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Radio Philharmonisch Orkest, het Brussels Philharmonic en andere orkesten in België, Kroatië, Duitsland, Denemarken, Zweden, Frankrijk en Zuid-Korea.

Ivan Meylemans heeft meer dan 300 werken op zijn repertoire staan. Van symfonieën van Beethoven en de opera Manon van Massenet tot pianoconcerten van Mozart en Serenades van Dvořák.

meer contact met het bestuur en de orkestsecretaris Wietske Lelie om te kijken wat er kan en mag gebeuren in de toekomst.”

Valt er digitaal met elkaar te musiceren?

“Het is niet ideaal. Er zijn leuke filmpjes op internet, die leuk zijn om naar te kijken en goed bedoeld, maar niet met een geweldige artistieke kwaliteit. Musiceren is echt spontaan live met iemand spelen voor een publiek dat daar ook een rol in heeft.”

Ontstaat er voor u en of de orkestleden meteen een (financiële) noodsituatie?

“Dat hangt ervan af in hoeverre je werkt als bijvoorbeeld docent op een muziekschool en of je (daarnaast) ZZP'er bent. En als ZZP'er kan je dan ook nog eens alleen aanspraak maken (op dit moment) op de overheid als je aan bepaalde eisen voldoet. →

Bijvoorbeeld dat je werklocatie een andere is dan je thuisadres, en dat is natuurlijk bij musici vaak niet zo. Zelf heb ik een deeltijd baan bij een conservatorium in België, wat lang niet voldoende is als inkomstenbron. Sowieso zijn de maanden juli en augustus qua inkomen uit zelfstandigenarbeid slechte maanden. Dat betekent voor mij dat ik nu ons spaargeld aanspreek om door te kunnen gaan, maar dat is niet voor een hele lange periode mogelijk. We zullen creatief moeten zijn om alle eindjes aan elkaar te kunnen knopen.”

Komen er ook nieuwe initiatieven op muzikaal gebied boven dwarrelen?

“Naast de filmpjes waar we het net al over hadden, zie je ook componisten die zich laten inspireren. Er zijn bijvoorbeeld al ‘locked down-stukken’, meerstemmig voor één instrument. Origineel, maar meer een doekje voor het bloeden. Ik zit te hunkeren naar de tijd dat we straks allemaal weer met elkaar kunnen repeteren, desnoods met 1,5 meter tussen elkaar.”

Genoeg corona nu. Kunt u iets zeggen over het verloop van de orkestleden door de jaren heen.

“Het is vrij stabiel, er is geen groot verloop in. Daarnaast werken we natuurlijk ook met gastmusici. Het is een langzaam proces en ik heb het idee dat we al lang met dezelfde club aan een boeiend muzikaal proces bezig zijn.”

Wie bepaalt welke stukken ten gehore worden gebracht in een jaar?

“Dat ben ik zelf, samen met de Artistieke Commissie. Daarbij zijn we gebonden aan heel veel voorwaarden. Denk daarbij aan de hoge kosten voor bladmuziek, de extra kosten als op een componist nog rechten berusten (tot zo’n 70 jaar na diens overlijden) en of we extra musici moeten inhuren. Daarnaast zijn er ook artistieke

overwegingen. Zo is de concertzaal een luide zaal waarin je niet elke grote symfonie kan laten horen. Het keuzep proces is dus een langzaam proces waar je zorgvuldig mee moet omgaan. Dat is niet persé moeizaam, wel boeiend. De Artistieke Commissie en het bestuur houden met alle zaken en mijn persoonlijke voorkeuren, goed rekening.”

Als u het helemaal alleen voor het zeggen had, wat zou u dan meer of minder willen laten horen aan het publiek?

“Goh, dat is een moeilijke! Veel dingen hadden al mijn voorkeur, zoals vorig jaar Mendelssohn. Zou er geen beperking zijn in geld en concertzaal, dan zou ik heel graag een grote Mahlersymfonie willen laten horen (de 2e, 3e, 8e, 9e, noem maar op, allemaal juweeltjes). We zijn wel met de Artistieke Commissie in overleg hoe je bijvoorbeeld de kosten kan beperken en een van de mogelijkheden zou kunnen zijn dat we dan extra goede getalenteerde amateurmusici inschakelen.”

Waar luistert u zelf thuis graag naar?

“Dat kan oorverdovende stilte zijn. Als ik klassiek luister, is het vaak ook deels werk. Ik luister dan wat er gebeurt of ik ben op zoek naar solisten of zangers of potentieel materiaal voor Het Zeeuwse Orkest. Daarnaast luister ik, zeker nu in coronatijd, graag naar (smooth) jazz en ook heel veel podcasts, zoals radio 1 podcasts, of spannende verhalen, bijvoorbeeld De Tribune. Of van harte aanbevolen: De Blankenberger Tapes. Nu in coronatijd ontvang ik veel meer mails en is er ook veel werk met het herorganiseren van de plannen die we ten uitvoer zouden brengen. Dus eigenlijk heb ik het drukker dan eerst.”

Heeft u een niet-muzikale hobby die u met uw luisteraars wilt delen?

“Spelen en wandelen met mijn kleinkind is mijn hobby. Noodgedwongen doe ik nu meer zaken in huis en tuin, wat niet direct mijn hobby is, maar waar ik wel van geniet.”

Is er iets in de Recitant wat u tot nu toe gemist heeft?

“Ik vind de Recitant een heel leuk, informatief blad voor de Vrienden.

Eigenlijk mis ik niets, hooguit iets meer aandacht voor de musici in het orkest zelf. Er is vaak wel aandacht voor de solist, maar wie speelt erin het orkest? Wie is het orkest?”

Ivan beëindigt onze samenspraak met “Pluk de dag”.

Daar kan ik me alleen maar bij aansluiten.

G.H.

“Alle kaartjes behouden hun waarde”

Wat betekent de coronacrisis voor Het Zeeuws Orkest en u als bezoeker? Een kort gesprek met de voorzitter van Het Zeeuws Orkest, Rob Bakker.

Hebben de maatregelen financiële consequenties voor HZO?

“Ja, zeker. Er is geen opbrengst van de kaartverkoop. Gelukkig heeft de Provincie eigenlijk onmiddellijk aangegeven dat ze ons niet aan onze prestatieopdracht zullen houden. Dus die subsidie blijft intact. Maar als bestuur hebben we gezegd dat de orkestleden hun inkomen dit jaar wel zoveel mogelijk moeten behouden. Zoals het er nu naar uitziet, gaat ons dat in grote lijnen lukken. Wellicht niet voor ieder orkestlid, maar voor het grootste deel kunnen we ze tegemoet komen. We hebben inmiddels het programma voor het hele jaar ingrijpend omgegooid, omdat we nu wel weten dat de grote bezetting die we gepland hadden voor het najaar gewoon niet is toegestaan. Het komende half jaar moeten we er alles aan doen om de club bij elkaar te houden. Het team moet als team kunnen spelen. Gelukkig hebben we

met Ivan Meylemans een betrokken en creatief chef-dirigent. Dus in een aangepast programma zal hij een centrale rol spelen.”

Hoe is omgegaan met de al verkochte kaartjes van de concerten in maart en juni?

“Alle kaartjes blijven hun waarde houden. Dat betekent dat ze kunnen worden gebruikt voor de komende concerten. En we hopen oprecht dat iedereen dat zal doen. Stiekem hopen we ook dat onze vaste bezoekers de kaartjes aan familie of vrienden geven, zodat we toch onze kaartinkomst en publiek houden.”

Hebben of hadden jullie nog plannen voor digitale projecten?

“We hebben veel de revue laten passeren. Maar projecten zoals het Rotterdams Philharmonisch heeft gedaan, zijn voor ons te duur. Als we concerten in september kunnen geven, dan willen we deze, indien mogelijk, live streamen via Facebook. Zo kunnen mensen die nog niet naar de concerten durven of kunnen, mee genieten.”

A.B.

De overeenkomst tussen de natuur en een concert

Op kantoor én op het podium: Lindoana Todicescu

Als u contact opneemt met Het Zeeuws Orkest, dan belt of mailt u waarschijnlijk met Lindoana Todicescu. Lindoana is sinds februari 2019 de nieuwe kracht op het kantoor, dat tegenwoordig gehuisvest is in de Zeeuwse Concertzaal in Middelburg. Een nadere kennismaking.

Wat voor werk deed je voordat je bij HZO kwam?

“Voor het HZO was ik communicatieboswachter bij Natuurmonumenten. Ik werkte op kantoor aan het prachtige natuurgebied De Zwaakse Weel in Kwadendamme. Daar hield ik mij bezig met de communicatie over natuur en recreatie. Wat ik vooral erg leuk vond, was een team van vrijwillige gidsen waar ik sturing aan gaf. Dat waren meestal hele bevlogen mensen die vaak veel meer over de natuur wisten dan ik. Samen draaiden we een mooi excursieprogramma.”

Dat is heel wat anders. Van een baan waar je geregeld buiten was naar werk op kantoor. Hoe bevalt dat?

“Nou, eigenlijk zat ik daar niet veel minder op kantoor dan nu hier. Ik kreeg input van mijn groene collega's over de inhoud die ik gebruikte voor persberichten, folders en infopanelen. Verder was het heel veel computerwerk. Dus wat dat betreft niet heel erg anders. Misschien kwam ik iets meer buiten... Maar nu kom ik meer in concertzalen... Het zijn natuurlijk andere sectoren. Maar tegelijk dienen beide hetzelfde doel: mensen een mooie beleving geven en laten genieten. Wat dan weer bijdraagt aan levensvreugde en gezondheid. Dat kan zowel in de natuur als bij een mooi concert.”

Wat doe je voor werkzaamheden? Wanneer komt het publiek met jou in aanraking?

“Het leuke aan deze baan bij Het Zeeuws Orkest vind ik de variatie. Ik doe de administratie, communicatie, het klantcontact en denk mee met het bestuur over nieuwe ontwikkelingen. Ik ben echt een doener, dus veel ballen hoog houden met een hele praktische to-dolijst vind ik hartstikke leuk! Een belangrijk deel van mijn tijd vooral vooraf aan de concerten is het contact met concertbezoekers. Mensen bellen mij omdat ze vragen hebben over de online bestelling, ik zorg dat alle genodigden op tijd hun kaarten krijgen en ik zorg dat de website goed blijft draaien.”

Het lijkt me een voordeel als je dan zelf ook van klassieke muziek houdt.

Lindoana Todicescu op het kantoor van HZO na de verhuizing naar de Zeeuwse Concertzaal.

“Klassieke muziek heb ik al vanaf mijn geboorte meegekregen. Mijn beide ouders zijn musici. Mijn moeder pianiste en hoboïste en mijn vader violist. Ik ben dus groot geworden in een huis waar altijd muziek werd gemaakt en waar dag in dag uit leerlingen over de vloer kwamen. En ondanks dat ik mijn grootvader zelf nooit gekend heb, speel ik op een viool die hij als hobby ooit heeft gemaakt. Onlangs was hij voor reparatie bij een vioolbouwer en die zei dat het echt een behoorlijk aardig gebouwd instrument was!”

Je hebt nu zelfs een dubbelrol bij HZO. Je speelt ook mee. Hoe ervaar je dat?

“Dat is natuurlijk helemaal geweldig! Ik heb vanaf mijn twaalfde altijd in orkesten gespeeld. Mijn eerste orkestjaar in het Amersfoorts Jeugd Orkest speelden we Symfonie Fantastique van Berlioz. Zo overweldigend! En het jaar daarna Mahler 1. Ik was in één klap verslaafd aan het spelen in een orkest. Maar hoewel ik wel wat talent van mijn ouders en grootvader had meegekregen, had ik nooit de wens om er mijn beroep van te maken. Het bleef een hobby. Zo speelde ik in studentenorkesten en goede amateurorkesten. Toen ik twaalf jaar geleden mijn eerste kind kreeg, heb ik eigenlijk jarenlang mijn viool even gelaten voor wat het was. Nu zijn ze wat ouder en heb ik weer wat meer “vrije tijd”. Het is echt een eer om in dit orkest te mogen meespelen. Er zit een aantal goede amateurs in en verder ben je omringd door allemaal professionele muzikanten. Dat is zo motiverend, ik heb in mijn hele leven nog nooit zo hard gestudeerd, haha. Want je moet je natuurlijk wel blijven bewijzen dat je mee kunt komen op dit niveau.”

Wat is jouw favoriete klassieke muziek?

“Tja, moeilijk kiezen! Ik vind Bach eigenlijk wel de allergrootste die er is, zo puur en perfect en ook erg ontroerend vaak. Maar daarnaast ben ik heel gek van grote symfonische werken, temeer omdat ik ze zelf heb mogen spelen. Bruckner, Strauss, Mahler, Stravinsky... Om daar midden in het orkest te zitten als violiste... Je weet echt niet wat je meemaakt.”

Toen kwam de coronacrisis. Op donderdagmiddag 12 maart werd bekend dat het concert 's avonds niet doorgaan en die de dagen daarop ook niet. Hoe ging dat bij jullie op kantoor?

“Ja, dat was meteen gekkenhuis en zo onwerkelijk! Ik was al thuis om mij klaar te gaan maken voor het eerste concert in Terneuzen toen de persconferentie van Rutte kwam. Meteen weer rechtsomkeert naar kantoor in Middelburg om zoveel mogelijk mensen nog te bereiken die wellicht nog niet wisten dat de concerten niet doorgingen.

Het meest schrijnende vind ik het voor de professionele musici uit het orkest. Die zitten nu thuis en lopen heel veel inkomsten mis. Gelukkig is met online media voor een aantal nog wat les te geven, maar ja, geen orkestconcerten meer. Het is onwerkelijk en nog steeds niet te bevatten wat er nu gebeurt! Wat ik trouwens wel erg gaaf vind, is dat er al een aantal mensen die kaartjes voor de concerten hadden, deze gedoneerd hebben aan het orkest! Ik vind toch dat deze ellendige tijd ook wel bijzondere solidariteit en verbondenheid lijkt aan te wakkeren. Dat is dan ook wel weer positief aan deze crisis.”

Violiste Rayén Estraviz Rey uit Spanje

“Crossover muziek speel ik ook graag.”

Wie spelen er mee in Het Zeeuws Orkest? De Recitant stelt u voor aan Rayén Estraviz Rey.

In de pauze van de generale repetitie voor het voorjaarsconcert dat nooit gegeven zou worden, horen we één van de musici Engels spreken. De muziekwereld is een internationale wereld, dus zo verwonderlijk is dat niet. Maar toch wordt die middag in de Zeeuwse Concertzaal onze nieuwsgierigheid gewekt. Wie is dit jonge orkestlid en waar komt zij vandaan? We spraken en mailden met haar.

Altvioliste Rayén Estraviz Rey vertelt dat zij afkomstig is uit de Spaanse stad Vigo in Galicië, gelegen aan de kust, zo'n 25 kilometer ten noorden van Portugal.

Zoals zoveel studenten tegenwoordig, besloot Rayén in het buitenland te gaan studeren. Ze koos voor het Rotterdamse conservatorium omdat daar de docent werkt van wie zij graag les wilde hebben. Een collega van haar speelde in Het Zeeuws Orkest, maar kon een keer niet meedoen aan een project. Zo kwam Het Zeeuws Orkest bij haar. Nu wordt Rayén nog steeds gevraagd als dat nodig is.

In de stad Vigo staat een theater dat ook als concertzaal gebruikt wordt. De concertzaal is typisch laat 19e eeuws: zuilen, rode pluche stoelen, lichtgele wanden en veel goud. “Een hele mooie zaal”, volgens Rayén. “De eerste keer dat ik er speelde was dat een hele prettige ervaring. Ik ging er ook vaak naar toe om naar concerten te luisteren of te kijken naar ballet.”

Er zijn in de regio Galicië, waar een kleine drie miljoen mensen wonen, verschillende professionele en semi-professionele orkesten. Rayén speelde er in enkele jeugd symfonie-orkesten en wat later ook in professionele orkesten. Toch vindt Rayén dat er in Galicië voor klassieke muziek niet veel belangstelling is. Vooral de folkloristische harmonie-orkesten zijn er bekend en populair.

Wat speel je zelf graag?

“Ik speel graag kamermuziek, vooral strijkkwartetten. Als het gaat om orkestwerk, dan speel ik graag Mahler. Ik hoop in de toekomst in een orkest te spelen en ik zou graag mijn eigen kamermuziekensemble willen hebben. Verder doe ik graag mee aan projecten. Maar niet alleen klassieke muziek. Crossover muziek (waar verschillende soorten muziek samenkomen, red.) speel ik ook graag. Er zijn ook crossovers in Spanje, maar ik ben ze hier meer tegen gekomen. Maar dat kan ook komen doordat ik nu muzikaal meer actief in Nederland ben dan in Spanje.”

En waar luister je graag naar?

“In mijn vrije tijd luister ik graag naar rustige muziek. Ik ben gek op Portugese fado en bossa nova.”

Toen de coronacrisis ook in Nederland uitbrak, besloot je in Nederland te blijven?

“Ja, ik bleef in Nederland omdat ik aanvankelijk niet wist hoe lang het zou

duren. Als het niet zo lang zou duren, dan zou ik terug moeten komen uit Spanje en het was niet zeker of dat zou lukken. Het was denk ik een goed besluit. Hier gaat het goed met me en het is niet zo moeilijk als in Spanje, waar mensen 48 dagen in hun huizen moesten blijven. Ik kan thuis oefenen, heb les en kan nog steeds naar het park

voor een wandeling als ik frisse lucht nodig heb.”

En na je studie terug naar Spanje?
“Ik wil wel terug naar Spanje, maar niet meteen na mijn studie.”

A.B.

Twee praktische vragen:

1. Heeft u een (nieuw) e-mailadres en is dat nog niet bekend bij de Vrienden?

Als u uw mailadres doorgeeft via vvhzo@zeeuwsorkest.nl, dan kunnen wij u voortaan de post sturen via de mail.

2. Heeft u de contributie voor 2020 al betaald?

De contributie (22,50 of 30 euro) kan overgemaakt worden op het NIEUWE rekeningnummer: NL49 ABNA 0832 9667 11 ten name van Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest, onder vermelding van: contributie 2020 en uw naam, postcode en huisnummer.

1888 en 1970: belangrijke jaren voor HZO

Als instellingen of bedrijven fuseren, dan is het een voordeel dat meerdere jaren genoemd kunnen worden als oprichtingsjaar. Dit geldt ook voor Het Zeeuws Orkest.

Het Zeeuws Orkest is ontstaan uit de samenvoeging van het Zeeuws Kamerorkest uit Goes en de Vereniging voor Instrumentale Muziek, kortweg De Instrumentale. De Instrumentale werd in 1888 opgericht en in 1889 vond het eerste concert plaats in de concertzaal aan de Groenmarkt in Middelburg, daar waar nu de Provinciale Staten vergaderen.

Het Zeeuws Orkest mag er trots op zijn dat zijn geschiedenis terug gaat naar 1888. Over 18 jaar moeten we dus niet vergeten het 150-jarig bestaan van het orkest te vieren. Als geheugensteuntje kunnen we gebruiken het openingsjaar van het Amsterdamse Concertgebouw: ook 1888. Als er over een jaar of 17 in

de pers geregeld wordt geschreven over het 150-jarig bestaan van dit gebouw, dan kan Het Zeeuws Orkest dus ook aan de slag met een jubileumconcert.

Maar 2020 is ook een jubileumjaar. Het is dan 50 jaar geleden dat Het Zeeuws Orkest ontstond. In het oprichtingsjaar 1970 (natuurlijk ook Beethovenjaar) gaf het nieuwe orkest twee concertreeksen: in mei en in november.

We hebben dus dit jaar reden om terug te blikken in de geschiedenis van Het Zeeuws Orkest. Via de site Delpher.nl (aanrader!) is het mogelijk om in krantenarchieven te kijken. We vinden daar onder meer de aankondiging van de eerste concertreeks in de Provinciale Zeeuwse Courant en twee recensies in De Stem.

Leuk om te lezen. Als we maar niet vergeten dat de geschiedenis van het orkest terug gaat tot 1888! →

A.B

CON- CERT	HET ZEEUWS ORKEST waarin opgenomen Vereniging voor Instrumentale Muziek Stichting Het Zeeuwse Kamerorkest Dirigent: JAN OUT SOLIST :
	HERMAN KREBBERS - VIOOL
Programma: MOZART Linzer - J. S. BACH Viool- concert SAINT-SAËNS Rondo Capriccioso TSCHAIKOWSKY Notenkrakerssuite	5 mei ZIERIKZEE CONCERTZAAL 20.00 uur 6 mei MIDDELBURG CONCERTZAAL 20.00 uur 13 mei GOES PRINS VAN ORANJE 20.00 uur Toegangsprijs f 5,-, militairen en scholieren f 2,50. Toegangskarten verkrijgbaar bij de op de raambiljetten ver- melde adressen en op de avonden van de concerten aan de zaal. Plaatsbespreking Middelburg vrijdag 1 mei 20.00-20.30 uur Concertzaal.

Uit: De Provinciale Zeeuwse Courant van 25 april 1970.

→

Zeeuws Orkest besloot succesvolle concertserie in Goes

GOES — Het Zeeuws Orkest heeft zijn debuut-serie van drie concerten onder leiding van Jan Out succesvol afgesloten in de vol bezette grote zaal van De Prins van Oranje te Goes.

Zoals wij reeds eerder hebben gemeld is het Zeeuws Orkest dit jaar een feit geworden door een fusie — de bestuurders van de gefuseerde orkesten spreken intussen van een huwelijk — tussen de Vereniging voor Instrumentale Muziek te Middelburg en de Stichting Zeeuws Kamerorkest te Goes.

Dit huwelijk mag worden begroet als een wenselijk geworden stuk schaalvergroting op het gebied van de amateurmuziekbeoefening in het symfonisch genre. Vooral voor de leden van het voormalig ZKO zal dit huwelijk wel de meeste aanpassing vragen, gegeven het feit dat zij moeten overschakelen van het intieme, in klein (maar de laatste tijd wel onvolledig) verband musiceren, naar het spelen in een omvangrijk ensemble met een veel genuanceerder en volumineuzer klankgemiddelde. Voor de ZKO-leden betekent het bovendien een aanpassing aan de voor hen nieuwe dirigent, die voor de „instrumentalisten” al tien jaar de „van ouds” bekende en vertrouwde orkestleider is.

Intussen is Jan Out ruim een jaar door ziekte afwezig geweest. In deze periode is hij echter op voortreffelijke wijze vervangen door Alfred Salten, waardoor het in 1960 door Jan Out bij Instrumentale begonnen „opbouwwerk”, dat uiteindelijk in de nieuwe conceptie van het Zeeuws Orkest heeft geresulteerd zonder inzinking kon worden voortgezet.

Deze concertserie betekende voor Jan Out de — we mogen wel zeggen — „joyeuze rentrée” op de Zeeuwse concertpodia en de overweldigende belangstelling in Zierikzee, Middelburg en in Goes zal hem grote voldoening hebben geschonken.

(...)

Zoals wij in onze recensie naar aanleiding van het Middelburgse concert (zie De Stem van zaterdag 9 mei jl.) konden vaststellen, hebben Jan Out en het Zeeuws Orkest ook in Goes de verwachtingen niet beschaamd, waaraan dan direct moet worden toegevoegd, dat ook hier het optreden van de solist, onze Nederlandse meesterviolist Herman Krebbers, belangrijk tot het succes heeft bijgedragen.

(...)

Het Bevelandse publiek liet zich niet onbetuigd in huldebetoon en riep Herman Krebbers en Jan Out met ovationeel applaus enkele malen terug op het podium, waar Krebbers na zijn tweede optreden op charmante wijze uit handen van een zeer jeugdige „jongedame” bloemen in ontvangst nam.

Bij de uitvoering van de tot besluit gespeelde Notenkraaker-suite van Tsjchaikofsky werd het ruimteprobleem voor het orkest duidelijk manifest: de harp en zijn bespeelster, die de solistische inleiding van de bekende Bloemenwals overigens subliem vertolkte, konden er op het podium niet meer bij en moesten een plaats vinden voor het podium in de zaal. Ten spijt deze handicap kwam ook hier een voortreffelijke uitvoering tot stand, welke met een langdurige ovatie en een welverdiende bloemenhulde voor Jan Out werd beloond.

Dit concert werd bijgewoond door de commissaris der koningin, mr. J. van Aartsen en zijn echtgenote. De burgemeester van Goes en de overige gemeentebestuurders waren voor hun afwezigheid volledig geëxcu-seerd. Zij hadden zich in de raadszaal bezig te houden met de financiële problemen rond de eerste begroting van de nieuwe gemeente.
J. de R.

Ondanks slechte akoestiek in Prins van Oranje

OPTREDEN ZEEUWS ORKEST SUCCESVOL

(Van een onzer verslaggeefsters)

GOES — Voor de tweede keer in zijn nog jonge bestaan heeft het Zeeuws Orkest zich aan het Goese publiek gepresenteerd. Dit, tweede gezamenlijke optreden van de vroegere Middelburgse instrumentale en het Goese Zeeuwse Kamerorkest, bleek in alle opzichten een verrassing. Vooral voor degenen die nog niet eerder met deze Zeeuwse (toch nog altijd amateurs) musici kennis maakten. Het Zeeuws Orkest, dat op 20 november in Oostburg speelde, had ditmaal de Prins van Oranje uitgekozen voor het Goese optreden. Geen prettige omgeving, zeker niet in vergelijking met de Middelburgse Concertzaal, waar de componist Leon Orthel vrijdagavond het galaconcert bijwoont.

Van deze componist, een vriend van dirigent Jan Out, speelde men de Derde Symfonie. Samen met de ouverture Coriolan en het pianoconcert no. 4 van Ludwig van Beethoven bleek dit een gelukkige greep omdat het de mogelijkheden van het orkest in alle opzichten uitstekend uit deed komen. Het hoogtepunt bleek toch wel het optreden van de bekende pianist Jan Wijn in Beethovens pianoconcert. De kunde van de Zeeuwse musici en niet het minst van dirigent Out, bleek uit de uitstekende manier waarop het orkest het sprankelende spel van de pianist onderscheidde, maar ook op een in-

dringende en boeiende manier begeleidde. Een prestatie wanneer men weet dat slechts alleen bij de eindrepetitie de pianist aanwezig kon zijn.

Vorbereidingen voor deze concertserie van het orkest, dat pas begin dit jaar met repeteren begon, werden o.m. getroffen tijdens een studieweekende in het Zilveren Schor, waar ook de blazers van het Radio-Philharmonisch Orkest mee repeteerden. Zeeland blijkt namelijk veel uitstekende strijkers te kunnen leveren, maar schijnt wat moeite met de blazers die vooral in de Symfonie van Ortel een belangrijke rol speelden te hebben. Voor de pauze Beethoven, en na de pauze Orthel. De vele belangstellenden kwamen aan hun trekken. Beethoven werd uitstekend, en Orthel vooral bijzonder enthousiast vertolkt. Jammer, nogmaals, van de tolkt. Jammer, nogmaals, van de slechte akoestiek. De Prins van Oranje is geen concertzaal. Dit bleek in feite een uitdaging voor het Zeeuws Orkest. Een uitdaging die het, ondanks b.v. het feit dat twee van de drie contra-bassisten een plaatsje tussen de coulissen moesten zoeken, aan kon. Een concert dat volgens ons waard is niet alleen in Zeeland meer belangstelling te krijgen, maar ook buiten de provinciegrenzen.

Uit: De Stem, 28 november 1970

“Zonder motor van de tweede violen en de alten gebeurt er niks.”

Petra Flipse is bij Het Zeeuws Orkest 35 jaar geleden begonnen als tweede violist. Via de eerste violen is zij uiteindelijk bij de altviolen beland, waar zij nu de aanvoerder is. We praten met haar over het spelen in HZO, de passie voor bepaalde muziek en natuurlijk, we kunnen er niet om heen, de coronacrisis.

Ben je vroeg begonnen met muziek maken?

“Ik begon met vioolspelen toen ik een jaar of 8 was. Ik twijfelde enorm tussen harp en viool. Als scholier speelde ik bij het Zeeuws Jeugdorkest, heb daarna gekozen voor de muziek en ben afgestudeerd als violist en altviolist. Tien jaar geleden heb ik toch nog harplessen gevolgd waardoor ik op dat instrument heerlijk als ‘hobbyist’ kan musiceren.”

Wat was je reactie toen je hoorde dat de concertserie in maart vanwege de corona-uitbraak niet door kon gaan?

“Op de donderdag van ons eerste concert van de voorjaarsserie viel de beslissing dat alle voorstellingen vanwege het coronavirus werden afgelast. Heel zuur, want het was een prachtige serie met een Brahms, waar we als altgroep een mooie, maar moeilijke partij hadden. Iedereen had echt hard gewerkt en dan heb je ook zin om het ten gehore te brengen. Ik vond het heel onwerkelijk; in al die tijd bij het orkest is zoiets nog niet voorgekomen.

Ik mis het orkest wel, vooral het samen muziek maken. Ons orkest is een semiprofessioneel gezelschap, maar het voelt als een vereniging. De repetities zijn altijd naast hard werken ook

gewoon heel gezellig met een hechte club mensen. Een deel ervan zie ik ook nog buiten het orkest maar op het moment alleen via beeldschermen. Samenspelen zit er voorlopig echt niet in. Zelf heb ik gelukkig een aanstelling aan de Zeeuwse Muziekschool zodat niet mijn volledige inkomen wegvalt nu alle concerten door het hele land zijn afgezegd. Dat geldt helaas niet voor een heel groot deel van mijn collega's. Zij zagen in één klap hun broodwinning verdampen. Alle Mattheus- en Johannespassies met Pasen en de rest van de culturele agenda, alles plat. En als ZZP-er in de culturele (lees: muziek-) sector verdien je vaak schandalig weinig, dus veel buffer zit daar echt niet.

De muziekschool heeft één week stil gelegen en daarna is iedereen online verder gegaan. Ik geef mijn leerlingen nu of live les via ZOOM, of ik stuur een filmpje met instructies en krijg van de leerling een filmpje terug waarop hij of zij de werkjes laat horen. Dit gaat wonderbaarlijk goed! De geluidskwaliteit is natuurlijk niet zo best, en ik vind het ook zeker geen volwaardige vervanging voor live lessen, maar iedereen blijft zo wel lekker spelen en krijgt nieuwe input elke week. Het enige wat ik erg mis is het samenspelen met de leerlingen. Veel (alt)vioolmuziek heeft een begeleiding nodig om compleet te klinken en één van de belangrijkste zaken in een muziekles is het samenspelen en de interactie daarbij. Maar in ieder geval wordt er nog steeds overall muziek gemaakt en daar word ik dan toch wel weer heel blij van!”

→

Voor het publiek lijkt het orkest één grote familie, is dat ook zo?

“Het orkest is als het speelt één groot muziekorganisme, maar in de pauze zie je toch altijd dezelfde mensen bij elkaar zitten. Dan zijn de subgroepjes koper, strijkers, hout en slagwerk zeker herkenbaar. Ook logisch, vaak kennen mensen met hetzelfde instrument elkaar ook van buiten het orkest. Ook binnen een orkestwerk moet je als strijkers-, hout- of kopergroep als één hecht klankblok kunnen spelen zodat je qua samenspel al je voelsprietten naar elkaar hebt uitgestoken. En puur praktisch: je zit naast elkaar, dus klets je veel meer. Sorry Ivan... “

Heb je zelf voorkeur voor een genre of componist?

“Ik hou heel erg van de grote romantische werken, ben dol op Mahler die binnen een groot symfonieorkest als geen ander kleine lijntjes en theemaatjes door instrument-groepen kan laten wervelen. Richard Strauss en Sibelius vind ik ook heerlijk. Brahms en Beethoven.. eigenlijk heel veel. Maar vooral grote symfonieën speel ik graag. Natuurlijk zijn er ook werken die ik minder graag speel er is zelfs één werk wat ik nooit meer wil spelen en dat is de Messiah van Händel. Op de een of andere manier heb ik daar een enorme aversie tegen. Ik ben ook geen groot liefhebber van Franse impressionisten. Maar het zal nooit een reden zijn om een serie niet mee te doen, er zijn tenslotte genoeg mensen die het wel heel mooi vinden!

Een groot symfonieorkest is heerlijk om in te spelen. Ik heb jaren eerste viool gespeeld, wat erg fijn is omdat je heel veel prachtige melodieën hebt. Als altviolist heb je heerlijke tegenlijnen en zit je meer ‘in’ de orkestklank. De eerste blazers en de eerste violen zijn als het ware de glimmende carrosserie, maar zonder motor van onder meer de

tweede violen en de alten gebeurt er niks.

Als ik mag kiezen voor een kleinere bezetting, dan graag een strijkorkest, er zijn fantastische strijkersserenades geschreven (Elgar, Dvořák). In die zin is het heel jammer dat het Zeeuwse strijkorkest TY zo jammerlijk ter ziele is gegaan.”

Met bassist Ruud van der Meulen had je dit jaar nog een zeer enthousiast ontvangen educatief muzikitem voor kinderen...

“Met Ruud heb ik drie keer de voorstelling De Muziekkoning mogen opvoeren. Een interactieve kindervoorstelling over een wat depri koning (Ruud) die alleen blij wordt van muziek. De lakei (moi) zou ook heel graag muziekkoning zijn, maar hoe? Hij verzint een snood plannetje waarbij hij de sleutel van de muziekkist wegneemt en de koning 10 vragen moet beantwoorden om hem terug te krijgen. Lukt dit niet dan is de lakei muziekkoning! Bij die vragen komen allerlei instrumenten aan bod en kunnen de kinderen helpen met het beantwoorden van de vragen... Het is een stuk dat volledig uit Ruud zijn pen komt (hulde, hulde!) maar qua tekst wat is aangepast, om bij HZO te passen. Ik ben heel blij dat ik als lakei op het podium mag staan want wat is er leuker dan een gek pak aan te trekken en kindertjes bij de neus te nemen. Op het toneel staan en zelfs liedjes te zingen is nieuw voor mij, maar wat mij betreft speelden we het drie keer per week door het hele land! De kinderen reageren elke voorstelling weer totaal anders, wat het geheel fris en levendig houdt. Het is ook goed ontvangen dus komt er zeker een vervolg als corona en de financiën het toestaan.”

Waar luister je zelf graag naar?

→

“Omdat ik qua werk al de hele dag aan het luisteren ben, draai ik thuis eigenlijk weinig muziek, maar als er wat aanstaat is het zeker niet allemaal klassiek. Ik heb een oeroude cd van Crowded House en ook muziek van Cesaria Evora en Red Hot Chilipeppers. Ik heb een cd gekocht van Eric Vloeimans. Ik houd dus van fado, jazz en pop. Zelfs Rammstein is aanwezig. Ik ken iemand die al zijn cd's in de cloud heeft gezet en dan op genre random nummers van verschillende cd's kan afspelen. Dat lijkt me wel wat, gewoon van alles door elkaar, een urenlange 'best off!'”

G.H.

Petra Flipse met Ruud van der Meulen in De Muziekkoning (foto Hans Colijn).

In september weer naar HZO

Koffieconcert en matinee in aangepaste Zeeuwse Concertzaal

Het Zeeuws Orkest had een roerig voorjaar. Op de dag dat de orkestleden vol goede moed in de startblokken stonden of al op weg waren naar het Scheldetheater in Terneuzen om het eerste concert van de voorjaarsserie te geven, werden alle bijeenkomsten met meer dan 100 personen verboden. Ze konden dus thuis blijven of weer omkeren. Ze hadden zich zo goed voorbereid. Het beloofde zo'n mooie serie te worden met de 1e serenade van Brahms en het vioolconcert van Beethoven met Lisa Jacobs als solist. Volle zalen! Dat was even slikken. Ook de zomerserie met de sopraan Francis van Broekhuizen in een prachtig operaprogramma moest geschrapt worden. Maar natuurlijk gaat het orkest niet bij de pakken neer zitten. Het kijkt met goede moed vooruit en maakt al weer plannen voor het najaar. Belangrijk is dat de orkestleden weer samenspelen, dat de samenhang behouden blijft. Een probleem is de 1,5 m afstand. Hoe doe je dat op het podium?

Dirigent Ivan Meylemans kwam met een lumineus idee. We starten het jaar op in september met een programma dat bestaat uit drie verschillende blokken. Een blok met alleen koperblazers, een blok met hout- en koperblazers, en een blok met strijkers, houtblazers en enkele koperblazers. In alle samenstellingen past het orkest op het podium. Twee concerten op één dag. **Zaterdag 12 september** is er een **koffieconcert en een matinee**. Beide concerten zonder pauze. De Zeeuwse Concertzaal bereidt zich voor op een inrichting waarbij de 1,5 m in acht genomen wordt.

En... **Lisa Jacobs** komt volgend voorjaar terug om met het orkest het vioolconcert van Beethoven te spelen. Had u al een kaartje, bewaar het!

U kunt Lisa al eerder beluisteren bij het alternatieve programma van het **Festival Kamermuziek Zeeland** van 10 t/m 13 december.